

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXV. évfolyam

Subotica, KEDD, 1924 szeptember 30.

. 268. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Iskolaigazgatók sztrájkja

Mindig annak az álláspontnak voltunk képviselői, hogy nem lehet megbízható, intakt, jól működő annak az országnak köz-igazgatása, amelyben a tisztviselőket a kormányváltás valóság-gal kisöpri a hivatalukból. Minden alkalommal rámutattunk arra, hogy ez a rendszer a politika vazallusává teszi azokat a tisztviselőket, akiknek tiszte a törvény pártatlan végrehajtása s pártzempontok rabszolgájává teszi azokat, akik a törvény, a jogrend őrei kell, hogy legyenek.

Most mégis mintha revízió alá kellene venni azt az álláspontot, amit a törvényesség és közéleti morál szempontjai alkottak meg bennünk. Mintha mégis azoknak lenne igazuk, akik azt sürgetik, hogy a kormány mindenkit távolítson el a hivatalából, aki politikájának nem híve. Hiába tartjuk fenn még a tények logikájával szemben is jobb meggyőződésünket, hiába követeljük továbbra is, hogy meggyőződésben független és elfogulatlan tisztviselőkre kell bízni a törvényhozás akaratának végrehajtását, a szimptomák, a tapasztalatok hangosabban beszélnek minden elméletnél.

Mindaz, ami a magyar iskolák körül történik, szomorú egyértelműséggel bizonyítja annak igazságát. A miniszter elrendelte, hogy vessenek véget a névvegyezésnek kulturátlanságának és végére is engedjék át a családnak azt a döntést, hogy milyen nemzetiségű a gyermek. Az iskolaigazgatók azonban a törvény felett állnak. Hiába hirdette Davidovics, hogy a törvény legyen a legnagyobb ur az országban, az igazgató urak megmutatják, hogy ők még nagyobb urak. A miniszter táviratoz: aki magyar anyanyelvű, ne kényszerítsék nem magyar osztályba. Az igazgató ur megnézi a rendeletet és azt mondja: pardon, nincs rajta szám, nem hiteles a táviraton az aláírás, azt én nem hajtom végre. Ha olyan felsőbb hatósági intézkedésről szereznek tudomást, ami megnehezíti a magyar gyermekek iskoláztatását, akkor hű végrehajtói a rendeletek, engedelmessé szolgálják a felsőbb hatóságoknak, szolgálatkész megvalósítói a miniszter akaratának. De ha olyan rendeletet kapnak, mely megkönnyíti a magyar gyermekek számára az iskolai tanulást, akkor keresik a pecsétet, nem találják a számot, vizsgálják az aláírást, közben megtagadják a rendelet végrehajtását, meghamisítják a kormány iskolapolitikáját s olyan vidám biztonsággal névvegyelemeznek tovább, mintha iskolai tantárgyként tanulták volna a névvegyelemzés titkait.

Ezekkel az obstruáló pedagó-

gusokkal, ezekkel a passzív rezisztáló igazgatókkal szemben valóban nincs más orvosság, mint ha fölmentik őket az állásuktól. Hiába küldi le a miniszterium a legrészletesebb utasítást, hiába foglal magában utmutatást a rendelet minden emberileg előrelátható esetre, az az iskolaigazgató, aki ki akarja játszani a rendeletet, talál kibuvót, talál hátsó ajtót, amin keresztül az iskoláztatlanság sötétjébe taszithatja ki azokat a magyar gyerekeket, akiket végére a kormányzat belátása beeresztett az iskolába.

Talán, ha az iskolaigazgatókat személyükben tenné felelőssé a miniszterium a rendeletek engedelmessé végrehajtásáért s kilátásba helyezné, hogy felfüggesztés és elmozdítás lesz a következménye a rendeletek megszegésének, akkor talán kevesebb lenne az iskolájából kizárt magyar gyerekek száma és népesebbek lennének a magyar iskolák. De amíg a magyar gyerekeknek s a miniszteri rendeletek végrehajtásának sorsa

azokra az iskolaigazgatókra van bízva, akik nem félve megtorlástól, egyformán ellenségei a magyar gyerekeknek s a türelmesebb iskolapolitikának, addig egyetlen egy garanciája van annak, hogy a renittens iskolaigazgatókkal szemben megvalósul a kormányzat akarata: a törvényt, vagy rendeletet megszegő tanfériak felfüggesztése.

Nem taníthatják a törvény tiszteletét azok, akik a törvényt megsértik. Nem nevelhetnek azok tekintélyre, akik a legfelsőbb hatóság akaratát semmibe veszik. És nem lehetnek a kormány iskolapolitikájának szolgálói azok, akik lépten-nyomon elgáncsolják, meghamisítják, elamerikázzák a kormány rendeleteit. Ha e derék pedagógusok arra kényszerítik a kormányt, hogy ne velük, de rajtuk keresztül valósítsa meg iskolapolitikáját, a kormánynak bizonyára lesz annyi ereje, hogy érvényt szerezzen a törvény tiszteletének s a hatóságok tekintélyének.

A király tudomásul vette a kormány és a Radics-párt megegyezését

Albánia a montenegrói határincidens miatt panaszt tett a népszövetségnek!

Beogradból jelentik: A király visszatérése után a politikai közvélemény érdeklődéssel várja, hogy az uralkodó elfogadja-e azt a paktumot, melyet a kormány nevében Petrovics Nasztáz belügyminiszter kötött Zagrebben a horvát parasztpárttal.

Radicsok álláspontja, mint ismeretes, az, hogy messzemenő horvát autonómia mellett ideiglenesen elismernek egy szigorúan alkotmányos és parlamentáris monarchiát. A kormány a horvát parasztpárt követeléseit elfogadta és most csak az a kérdés, hogy a király szankcionálja-e a megállapodást, amelyben egyébként a kormánynak fontos koncessziókat tett a Radics-párt. A politikai körök a legközelebbi napokra várják az udvar döntését és a Radics-párti miniszterek kinevezését.

Davidovics Ljuba miniszterelnök, Hadzsics tábornok, hadügyminiszter és Marinkovics Voja külügyminiszter hétfő délelőtt folyamán hosszabb tanácskozást folytattak a politikai helyzetről. A tanácskozásokba később bevonták Markovics Pera postaügyi minisztert, Sumenkovics kereskedelemügyi minisztert és Csermovics belügyi államtitkárát. A délelőtt folyamán Davidovics miniszterelnök nem jelent meg kihallgatáson a királynál, aki Pecsics volt hadügyminisztert, a vezérkar jelenlegi fő-

nökét fogadta kihallgatáson.

Davidovics referált a királynak a zagrebi megegyezésről

Davidovics miniszterelnök az esti órákban jelent meg audiencián a királynál. A kihallgatás után, amely fél hattól hét óráig tartott, a miniszterelnök igen jó hangulatban távozott az udvarból. A rá váró újságíróknak Davidovics kijelentette, hogy mindent kedvezően elintézt.

Davidovics miniszterelnök — mint az újságíróknak mondta — a királynak jelentést tett eddigi munkájáról, ismertette az uralkodóval Kojics, Jankovics Velizár és Markovics Lázár volt miniszterek elleni vádindítványt, amely már teljesen elkészült és jelentette, hogy a parlament a közeli hetekben össze fog ülni.

A miniszterelnök audienciájáról beavatott helyen úgy tudják, hogy Davidovics jelentése a Radics-párttal kötött megegyezésről, teljesen kielégítette a királyt. Politikai körökben roppant nagyfontosságúnak tartják, hogy a király szankcionálja a kormány és a horvát parasztpárt megegyezését. A kormány egész további helyzete attól függött, hogy a korona milyen álláspontot foglal el a megegyezéssel szemben és bár erre vonatkozólag eddig a kor-

mány semmiféle hivatalos közlést nem tett, beavatott helyen úgy tudják, hogy Davidovics miniszterelnök hétfő esti kihallgatása végleg tisztázta ezt a nagyfontosságú kérdést. Erre vall egyébként a miniszterelnöknek az audiencia után tett az a kijelentése is, hogy mindent kedvezően elintézt. Ez azt jelenti, a korona hozzájárul a horvátokkal való megegyezéshez és a Radics-párti miniszterek kinevezéséhez. A kormány ezután most már nyugodtan hozzáfoghat programjának végrehajtásához. A Radics-párt megbízottai — Macsek és Predavec — kedden érkeznek meg Beogradba, amikor is azonnal megindulnak a kormány rekonstrukcióját megelőző végső tanácskozások.

A földmives-párt kongresszusa

A földmives-párt vasárnap és hétfőn országos kongresszust tartott Beogradban, amelyen az ország minden részéből nagy számmal jelentek meg a párt tagjai. A kongresszus napirendjén szerepelt a földmives hitelek kérdése is, amely legfontosabb pontja volt a tárgysorozatnak.

A kongresszus megnyitása után először Lázics Voja, a földmives-párt parlamenti klubjának elnöke beszámolt a klub működéséről.

A kongresszus két határozati javaslatot fogadott el. Az egyik határozat kimondja, hogy a földmives-hitel kérdésének elintézése rendkívül sürgős és utasítja a parlamenti klubot, hogy tartsa ezt a kérdést állandóan napirenden és követelje a kormánytól, hogy a földmives-hitelek ügyét minél előbb rendezze. Ezzel kapcsolatban a kongresszus a leghatározottabban kifejezte azt a kívánását, hogy a szövetség, amelyre a hitel folyósítását bízzák, teljes autonómiát kapjon és a kormány csak ellenőrzést gyakoroljon felette.

A második javaslat szerint, a melyet dr. Gavrilovics Milán terjesztett elő, a kongresszus biztosítja a klubot és a párt főbizottságát bizalmáról és jóváhagyólag tudomásul veszi Lázics Voja beszámolóját a klub parlamenti működéséről.

A kongresszus kimondta végül, hogy kívánja a szerb-horvát megegyezést a nemzeti egység alapján, valamint nagy örömmel látná, ha a kormány a szovjetkormánnyal felvonná a diplomáciai kapcsolatot.

Az albániai határincidens a minisztertanács előtt

A minisztertanács hétfő esti ülésén a kormány folytatta a korrupcióról szóló törvényjavaslat tárgyalását. Ezután Marinkovics Voja külügyminiszter referált az albániai határincidensről és közölte,

hogy az albn kormány értesítette a külügyminisztériumot, hogy a Kucs és Vasujcsi törzsek betörése miatt a népszövetséghez fordult panasszal. A kormánynak ebben a kérdésben az az álláspontja, hogy Albániának nem kellett volna a Népszövetséghez fordulnia, mert az ügyet közvetlenül is békésen el lehetett volna intézni.

A minisztérium tárgyalta ezenkívül az új vám-tarifajavaslatot. Miniszterközi bizottságot küldtek ki továbbá, amely az új tisztviselők beosztásáról és az egész tisztviselői kar átszervezéséről javaslatot fog kidolgozni. Fel-szólították az egyes minisztériumok vezetőit, hogy a jóvátételi számlára történt megrendeléseket vizsgálják felül és azokat a rendelkezéseket, amelyek időközben tárgyalatlanokká váltak, törölik.

A minisztérium után Davidovics Ljuba miniszterelnök megjelent az udvarnál és hosszasan referált a királynak a politikai helyzetről.

Öngyilkos lett

egy suboticei uriaszony
Menekvés a nyomor elől

Hétfőn délben tragikus öngyilkosság történt Szuboticán a Franjo Josip ulica 10. szám alatti házban. Klein Boriska 27 éves elvált asszony lakásán, a kamrában felakasztotta magát és mire észrevették, már halott volt.

Az öngyilkos asszony néhány évvel ezelőtt került Budapestre Szuboticára, ahol különösen az utóbbi időben nagy nyomorban élt. Klein Boriska felesége volt Rabinovics Kálmánnak, aki a kommun alatt szerepet játszott és mint vöröskatoná a szolnoki ütközetben elesett. Ezt megelőzően Klein Boriska elvált férjétől és annak haláláról is már Szuboticán értesült.

Mielőtt végzett magával, levelet írt hozzátartozóinak.

»Ha szerettek — írja bucsulevelemben — meg fogtok bocsáítani, az életnek úgy sincs rám nézve semmi célja.«

A levél megírása után megvárta, amíg testvére eltávozik hazulról. Azután bezárkózott a kamrába és felakasztotta magát. Amikor hozzátartozói észrevették, nyomban orvost hívtak, azonban már nem lehetett rajta segíteni. Holttestét a mentők a zsidó temető hullaházába szállították.

A zsidó újév

és a vasuti teheráruforgalom
Kell-e felbért fizetni a főünnepken?

A szuboticei vasútállomáson a zsidó újév napján mintegy száz vagon áru torlódott össze, amelyet tulajdonosaik, zsidóvállalású kereskedők az ünnepre való tekintettel nem váltottak ki. A kereskedők abban a hiszemben, hogy a múltban kiadott rendeletek, amelyek az ünnepnapon fekbér- és kocsiállás-pénz-mentességről intézkednek, a zsidók legnagyobb ünnepére az újév két napjára is vonatkoznak, meglepődve tiltakoztak, amikor a vasut közölte, hogy a két újévnapi meg kell fizetniük a kocsiállás-pénzt. A kocsiállás-pénz a vallási előírásokhoz ragaszkodó kereskedők számára tetemes összeget jelent, mert naponta és vagononként ötszáz dinárt tesz ki. Sokan panasszal fordultak a vasutigazgatóságához és hivatkoztak arra a rendeletre, amelynek az a célja, hogy mentesítse a bírság terhe alól azokat, akik csupán vallási kötelességeik teljesítése folytán nem válthatják ki a címükre érkező vasuti szállítmányokat.

A szuboticei vasutigazgatóság illetékes ügyosztálya, amint értesülünk, azt válaszolta, hogy valóban fennáll az ünnepi szállítmányok kocsiállás-pénz-mentességét szabályozó rendelet, ez azonban a zsidó főünnepre vonatkozólag nem tartalmaz intézkedést. Hír szerint az államvasutak vezérigazgatósága már

rendeletet is adott ki, amely a zsidó főünnepre vonatkozik, a rendeletet azonban a vasutigazgatóság még nem kapta meg. Addig amíg a vasutigazgatóság az államvasutak beogradi vezérigazgatóságától ilyen értelmű rendeletet nem érkezik, a zsidó kereskedőktől is behajtják a kocsiállás-pénzt.

A vajdasági igazságszolgáltatás szanálása

Birói kinevezések — Fölemelik a járásbirósági értékhatárt
Noviszadra helyezik a suboticei jogi fakultást — Törvényszéki kirendeltség Csáktornyan

Noviszadról jelentik: Gyurgyev Bosko dr., az igazságügyi minisztérium B. B. B. ügyosztályának főnöke — aki előzőleg a noviszadi ítélőtábla tanácselnöke volt — vasárnap Noviszadon tartózkodott. A Bácsmegeyi Napló munkatársa kérdést intézett hozzá, hogy milyen intézkedéseket terveznek a Vajdaság igazságügyének szanálására.

Az osztályfőnök kijelentette, hogy már több bírót neveztek ki vajdasági bíróságokhoz, azonban nincsen elegendő jelentkező ahhoz, hogy pótolhassák a hiányzó bírákat. A kezelő-személyzet számának szaporításával igyekeznek egyelőre az eljárás gyorsítani, mert a leírás és kezelés lassúsága nagymértékben hozzájárult a bírói munka fennakadásához. Eddig — mondta az osztályfőnök — 24 új kezelőtisztviselőt és 30-40 napidijas állást töltöttünk be.

A pénzügyminiszterrel folytatott tanácskozás azt eredményezte, hogy a vajdasági igazságügyi költségvetést tíz millió dinárral emelhetik.

Tárgyalásokat folytattak arra nézve is, hogy a szuboticei jogi fakultást helyezték át Noviszadra, ahol a fakultás elhelyezésére meg-

felelő épület áll rendelkezésre. Atanachovics Platon noviszadi polgár már ötven évvel ezelőtt alapítványt tett arra a célra, hogy Noviszadon jogi fakultást alapítsanak és palotáját is erre a célra ajándékozta. Az épület csekély átalakítással minden tekintetben megfelelne a tanintézet céljainak. A jogi fakultás áthelyezése ügyében több ízben folytatott tárgyalások során érkeztek Raics Balázs nemzetgyűlési képviselővel is, aki nem ellenzi a tervet, de azt kívánja, hogy ezzel szemben a mezőgazdasági akadémiát Szuboticára helyeznék.

Kijelentette még az osztályfőnök, hogy több törvényjavaslatot készítettek el, ezek között a legfontosabb az, mely a járásbirósági pereknél az értékhatárt 6250 dinárról 30.000 dinárra emeli fel. Ezzel a törvényszékeket fogják sok munkától mentesíteni.

Végül megjegyezte, hogy Csáktornyan bírói kirendeltség fog működni, melyen négy bíró és egy ügyész fog működni. A kirendeltséghez eddig Stern dr. törvényszéki bírót neveztek ki Pancsevőről és Szvoboda dr. bírót Fehértemplomról.

Castiglioni megszökött Bécsből

A bécsi rendőrség elfogató-parancsot adott ki a siber-király el'én
A Castiglioni-ház vezérigazgatóját és a Depositenbank volt elnökét is körözik — Pánik az osztrák fővárosban

A bécsi lapoknak tilos a szenzációs bűnügyről írni

Bécsből jelentik: Az osztrák államügyészség utasítására a bécsi rendőrség vasárnap reggel elfogató-parancsot adott ki Castiglioni Camillo — Közép-Európának Stinnes halála óta legjelentékenyebb ipari és pénzügyi tényezője — és helyettese, a magyar származású Neumann Gábor, valamint a Depositenbank volt elnöke, Goldstein Pál ellen. Az osztrák fővárosban hihetetlen izgalmat keltett a hír, tekintettel arra, hogy a Castiglioni-háznak az ipari, kereskedelmi, pénzügyi és kulturális élet minden ágában jelentékeny anyagi érdekeltségei vannak. Castiglioni, teljesen Stinnes mintájára, a nehéziparra fektet rá elsősorban és a vas- és fémiparban szerzett Németországra és Csehszlovákiára is kiterjedő befolyást magának; főrésztvevényese az Alpine Montanengesellschaft-nak, nagy angazsmánjai vannak az osztrák nyomdaiiparban, három bécsi lapnak, a Mit-tagszeitungnak, a Wiener Allgemeine Zeitungnak (6 Uhr Blatt), továbbá az Extrablattnak tulajdonosa és az ő vállalkozása Reinhardt bécsi színháza, a Josephstaedter-Theater is

Castiglioni keres, a bank veszt

A Castiglioni-ház beláthatatlan jelentőségű összeomlása a Depositenbank ismeretes csődjével áll összefüggésben. Amikor a bank, amelynek főzletén kívül negyvennyolc fiókja volt, nem tudta ki-elégíteni hitelezőit és kénytelen volt felszámolni, éles támadások hangzottak el a sajtóban Castiglioni és megbízottai ellen, akiket a károsultak elsősorban felelőssé tettek a Depositenbank katasztrófájáért. Castiglioni lapjai harsányan tiltakoztak a vádak ellen és azt hangoz-

tatták, hogy Castiglioni már 1922 márciusában kivonult a Depositenbankból és azzal minden közösséget megszüntetett. Az Arbeiter Zeitung ennek ellenére már a tavasszal követelte Castiglioni-nak, a »trieszti cápa«-nak letartóztatását, azzal az indoklással, hogy tartani kell szökésétől és cikksorozatában aktaszerű bizonyítékokkal igazolta be, hogy a Castiglioni-érdekeltség bűnös manipulációi milliárdokkal károsították meg a bankot. Castiglioniék a vádak szerint a bank pénzével rendkívül nagyarányú siber-üzleteket folytattak és ha az üzletek sikerültek, akkor magán-számlájukra irták a nyereséget, ha ellenben veszteséggel jártak, akkor a bank számára könyvelték el a veszteséget. Ilyen körülmények között a banknak minden körülmények között el kellett véreznie, s amikor ez bekövetkezett: Castiglioniék előkelően kivonták érdekeltségeiket és a pénzügyet sor-sára hagyták.

A titkos tapéta-ajtó

A károsultak följelentésére külön vizsgálóbíró küldött ki az ügyek felülvizsgálására a törvényszék s a vizsgálóbíró, dr. Jacobi Emil a Depositenbank helyiségében külön helyiséget rendeztetett be magának s ott tanulmányozta át a bank könyveit és a Castiglioni magán-üzleteire vonatkozó aktákat. A vizsgálóbíró legutóbb észrevette, hogy távolléte alatt idegenek hatoltak be, akik irasztalának tartalmát részben fölörgegették, részben pedig egyes iratokat eltüntették. Dr. Jacobi vizsgálóbíró azonnal jelentést tett a bécsi rendőrigazgatóságnak, amelynek vizsgálata első percében megállapította, hogy a

vizsgálóbíró szobájának falában kulcs-és zárnélküli, láthatatlan tapétaajtó van. A titkos ajtón keresztül jártak be Castiglioni megbízottai — az Orion-gyufagyár igazgatóságának szomszédos helyiségein keresztül — a vizsgálóbíró szobájába és valósággal ellenőrizték a vizsgálatot, lefényképezték a jegyzőkönyveket s szükség esetén eltüntették a terhelő dokumentumokat. Castiglioni kémirodáját a siber-király sajtófőnöke, dr. Lederer Leó, a legkitűnőbb és legismertebb német újságírók egyike szervezte meg. Lederer a Berliner Tagblatt közpolitikai rovatvezetője volt régebben és különösen a békekonferenciák idején írt tudósításai szenzációi voltak a világsajtónak. Később összekötésbe került a német kommunistákkal és a magyarországi proletárdiktatura idején Kun Béla bécsi követségének lett sajtó-exponense. Amikor a Berliner Tagblattól kilépett, az orosz szovjetkormány megbízásából közgazdasági lap tudósítót állított föl, amelynek Berlinben és Bécsben volt a központja. Innen hívta meg sajtófőnöknek a Castiglioni-ház, amely százmilliókkal fizette meg Lederer kitűnő összekötéseit.

Ki hamisította a cseh-francia szerződést?

A frank-kontremben alaposan érdekelve volt a Castiglioni-ház és a nagy siker üzleti érdekeit rendkívül elősegítette az a világ-szenzáció, amely a legtekintélyesebb és legkomolyabb német lapban jelent meg: a Berliner Tagblatt szöszterinti szövegében közölte egy csehszlovák-francia szerződés szövegét, amelynek természetesen nagy befolyása volt a frank kurzusára. A csehszlovák kormány, mint emlékeztetés, hamisítványnak bélyegezte a szerződést, mire a Berliner Tagblatt lekötölte az eredeti akta fényképmásolatát. A csehszlovák külügyminisztérium ennek ellenére is fenntartotta a cáfolatot és a Berliner Tagblatt napokig tartó sajtó-vita után kénytelen volt végül beismerni, hogy lefűtötték és a kérdéses diplomáciai akta csakugyan hamisítvány.

A hamis szerződést Lederer készítette és ő juttatta el a Berliner Tagblatt-hoz, amely egykori munkatársának — aki korábban nem egyszer megszerelte lapjának a legbizalmasabb külföldi diplomáciai aktákat — természetesen hitelt adott és így akarata ellenére segédkezett nyújtott Castiglioni és Lederer tőzsdei manipulációhoz.

Lederer most a Depositenbankban végzett kémkedés miatt elállították a rendőrségre és kihallgatása után rendőri megfigyelés alá helyezték.

A szökés

Castiglioni természetesen nagy összekötéseivel rendelkezett az osztrák hatóságoknál és ezzel magyarázható, hogy letartóztatására nem került sor eddig, sőt az is, hogy most futni engedték. Az elfogatóparancs kibocsátása előtt egy nappal utazott el Castiglioni Csehországban, vezérkari főnöke, Neumann Gábor pedig Budapestre. A Depositenbank volt elnöke, Goldstein Pál, aki szintén részes volt üzleteiben, már régebben biztonságba helyezte magát és Londonban tartózkodik.

Vasárnap az esti órákban Schober bécsi rendőrfőnök bizalmas utasítást küldött az összes bécsi lapoknak, amelyben megtiltja, hogy a Castiglioni-ügyről írjanak, mert ha írának, a lapokat el fogják kobozni. A hétfői újságok szerkesztőseibe a hirt a rendőrigazgató-ságtól kiküldött tisztviselők vitték meg. Schober rendőrfőnök ehhez az intézkedéshez azt az indoklást fűzte, hogy följelentési stádiumban levő bűnügyről van szó, amelynek korai tárgyalása vagy helytelen beállítása a sajtóban, mérhetetlen megrázkódtatást okozná az osztrák gazdasági életnek.

Öngyilkos lett a Depositenbank egyik igazgatója

A hétfő reggeli bécsi lapok jelentik, hogy Pick Hilbert, a Depositenbank egyik igazgatója vasárnap délután Prágából hazatérve badeni lakásán felakasztotta magát. Öngyilkosságának ok-

Szvetése előtt három ajánlott levelet adott postára. Öngyilkosságát a banknál történt aklalopásokkal hozza össze a szűzességbe.

Házkutatás Castiglioni lakásán

A bécsi rendőrség hétfőn dében házkutatást tartott Castiglioni lakásán a Schwarzenberg-téren lévő, műkincsekkel tele tömött palotájában.

A törvényszék határozatot hozott, a mely szerint ha Castiglioni háromszáz millió korona óvadékot letesz, salvus conductust kap arra, hogy Bécsbe visszatérhessen és személyesen védekezhessek. Nagyon valószínű, hogy erre nem kerül sor, mert Castiglioni már előre elkészült arra, hogy Német-Ausztriának végleg bucsút mondjon. Valamennyi ausztriai ingatlanát átratta a Banka Commercialera, ingóságait pedig — mint a házkutatásnál kiderült — az utolsó szögig elszállította Bécsből. Sőt annyira alapos és gondos volt, hogy még irodája személyzetének is felmondott október elsejére. Ilyen körülmények között alkalmasint még akkor sem lesz hajlandó Castiglioni visszatérni Bécsbe, ha neki fizetnek háromszáz milliót.

Az irredenta uniformis

Három napi fogházra ítélték egy erdélyi lövészegyet valamennyi tagját

Temesvárról jelentik: Különös eset történt a napokban az erdélyi Ujbesenyő község sváb lövészegyletével. A községben bémáló körútján volt Pacha Agost apostoli kormányzó s tiszteletére a falu népe kivonult. Kivonult fogadtatásra az ottani lövészegylet (Schutzverein) is teljes díszben, zászló alatt.

Az ünnepélyt azonban nemsokára megzavarta az ottani csendőrség beavatkozása. A csendőrség ugyanis kifogásolta a lövészegylet egyenruházatát, mert az a volt osztrák-magyar hadsereg egyenruhájához hasonlított.

Az inkriminált uniformis: kék nadrág, melyen széles vörös csík húzódott végig, a zubbony olyanszerű rangjelzéssel, amelyet évtizedekkel ezelőtt a vartüzéreknel használtak, karjukon pedig a továbbszolgáló őrmesterekéhez hasonló szalagok mutatják, hogy az illető mióta tagja az egyletnek.

A csendőrség az egész egyletet letartóztatta és bekísérte Temesvárra, ahol az ötvenöt ember zászló alatt, lobogó tolldiszszel haladt végig az uccákon. Itt felülvizsgálták uniformisukat s az egylet tagjait három napi elzárásra ítélték. A lövészegylet parancsnokuk kommandója alatt az egyik kaszárnyába kellett vonulniok, ahol fegyverletétel után megkezdték büntetésüket.

Tanítók is lehetnek tagjai a nemzetiségi és felekezeti egyesületeknek

A kormány visszavonta Pribicevics tiltó rendeletét

Pribicevics Szvetozár közoktatásügyi miniszteri működése alatt kiadott legutolsó rendeletével megtiltotta, hogy a tanítók és tanítónépek vagy szervezetnek tagjai lehessenek. Ez a rendelet, mely a törvényben biztosított — és a tanítókat is megillető — szabadságjogokat szigorúan korlátozta, első sorban a nemzetiségi tanítók ellen irányult és lehetetlenné tette azt, hogy magyar vagy német tanítók a magyar vagy német pártok tagjai lehessenek. De természetesen a tanítóknak más politikai pártokba való belépését a rendelet nem korlátozta.

A tiltó rendelkezés sok helyütt különös magyarázatokra is adott alkalmat. Egyes tanügyi hatóságok ugyanis a rendeletet úgy magyarázták, hogy a zsidó tani-

tók a zsidó hitközségnek sem lehetnek tagjai, mert a hitközség is felekezeti egyesülés.

A sérelmes Pribicevics-féle rendeletet Korosec közoktatásügyi miniszter most visszavonta és kö-

zölte a tanügyi hatóságokkal, hogy a tanítók a kormány által engedélyezett és törvényesen működő egyesületekbe a jövőben minden korlátozás nélkül beléphet-

Véres rendőrrattak Budapesten

A budapesti rendőrség kardlappal oszlatta szét a tüntető munkásokat

Budapestről jelentik: A szocialista Internacionálé 60 éves évfordulója alkalmával a szociáldemokrata párt vasárnap nagygyűlést tartott a vasmunkások Thököly-uti székházában. A nagygyűlésen körülbelül tízezer ember vett részt, akik előtt Farkas István és Propper Sándor nemzetgyűlési képviselők méltatták az Internacionálé jelentőségét. A beszédek elhangzása után a rendkívül izgatott tömeg a *Marseillaise* hangjait mellett vonult ki az uccára. A kirendelt rendőrsztag vezetője felszólította a távozó munkásokat, hogy az éneklést hagyják abba, mert kénytelen lesz erősebb eszközökhöz folyamodni. A figyelmeztetésnek meg is volt a foganatja, az uccán azonban a tömeg vállaira kapta Propper Sándor képviselőt és a rendőrtiszteket minden tiltakozása ellenére újból énekelni kezdte a *Marseillaisét*. A rendőrség vezetője erre attakot vezényelt a lovasrendőröknek, akik kivont karddal

belevágtattak a tömegbe. A Thököly-ucca pillanatok alatt hangos lett megkardlappozott emberek, menekülő nők és gyermekek kiáltószavai. A véres rendcsinálás mindamellett lassan ment, mert a tömegben sokan ellenszegültek a rendőröknek, akiket kövekkel és vasdarabokkal dobáltak meg. Az uccai harc során öt munkás súlyosabban, tizenöt pedig könnyebben megsebesült.

A rendőri osztagok, amikor a tömeget szétverték, visszatértek a Thököly-uccai vasas székház elé, ahol az ablakokból köveket dobáltak rájuk a székházban maradt munkások. A rendőrök behatoltak az épületbe és három embert — köztük a *Népszava* egyik munkatársát — előállították a főkapitányságra, ahol őrizetbe vették őket.

A szociáldemokrata-párt, hír szerint, a nemzetgyűlésen szóvá fogja tenni a rendőrség brutális eljárását.

A szolnoki ítélet izgalmat keltett Bethlen pártjában is

Rakovszky belügyminiszter nem szolidáris Diószeghyvel

Budapestről jelentik: A csongrádi bombamerénylet tárgyalása idején, amikor a vádlottak a bíróság előtt azt vallották, hogy a belügyminisztérium kiküldötte, Diószeghy János tudtával verték őket a detektívek, Rakovszky Iván belügyminiszter kijelentette, hogy Diószeghy miniszteri tanácsossal teljes szolidaritást vállal. A szolnoki bíróság felmentő ítélete után, politikai körökben, biztosra vették, hogy a belügyminiszter állani fogja a szavát és le fog mondani, miután a nyomozás sikertelenségéért első sorban őt terheli a felelősség. A belügyminiszter lemondása azonban nem következett be és a konzekvenciákat eddig egyedül Diószeghy miniszteri tanácsos vonta le, aki fegyelmi eljárást kért maga ellen. Rakovszky Iván a fegyelmi eljárást meg is indította és a politikai közvélemény nagy meglepetésére kijelentette, hogy Diószeghy tanácsossal a szolidaritást megtagadja. A gyors frontváltással, beavatott körök véleménye szerint, Rakovszky Iván, pozícióját igyekszik megmenteni, amely a felmentő ítélet után erősen megrendült.

A belpolitikai vonatkozásaiban és következményeiben egyaránt rendkívül bonyodalmas ügyben egyébként vasárnap nagy és izgalmas tanácskozás volt a belügyminiszternél. A tanácskozáson résztvett a kormány több tagja is, akik valamennyien a belügyminiszternek tulajdonították a merénylet ügyében folytatott nyomozás sikertelenségét. Minden valószínűségűvel a mellett szól, hogy Rakovszky Ivánt ezúttal sikerül lemondatni a kormánynak, amely nagyon szeretné valahogy megnyugtanni a felháborodott ellenzéki közvéleményt és szívesen meg szabadulna a belügyminisztertől.

Az ellenzék körében, különösen a szociáldemokrata-pártban mozgalom is indult a nemzetgyűlés azonnali összehívására. Magában a kormány-

pártban is megvan a visszhangja a szolnoki ítéletnek. Erre vonatkozóan jellemző Perlaky György egységes-párti képviselőnek egy újságíró előtt tett következő nyilatkozata:

— Abszurditásnak tartom, hogy a csongrádi bombamerénylet ügyében kaució ellenében szabadlábra helyezték a vádlottakat és így alkalmat adtak nekik arra, hogy összebeszéljenek és védelmüket megszervezzék. Ez és ehhez hasonló intézkedések könnyen veszélyeztethetik a szanalás eddigi eredményét és éppen ezért elérkezettnek látom az időt arra, hogy a konszolidációs törekvések érdekében az egységes párt keretein belül a legerélyesebben sikereszalljunk.

Budapestre hétfőn reggel egyébként váratlanul visszaérkezett Bethlen miniszterelnök, aki szabadságát megszakítva hosszabb tanácskozást folytatott dében Rakovszky belügyminiszterrel a szolnoki ítélet folytán előállott helyzetről. A tanácskozáson állítólag Rakovszky azt követelte a miniszterelnöktől, hogy erélyes intézkedésekkel szüntesse meg azokat az ellentéteket, amelyek a közigazgatási hatóságok és a bíróságok munkája között fennállnak és amelyeknek közvetlen eredménye, hogy a kinyomozott bűnösöket se marasztalja el igen sok esetben a bíróság. A tanácskozáson döntöttek arról is, hogy Diószeghy miniszteri tanácsos fegyelmi ügyében Nádosy Imre országos főkapitány fogja vezetni ellene a vizsgálatot.

A Magyar Távirati Iroda tudósítója előtt Rakovszky belügyminiszter kijelentette, hogy abban az esetben, ha azok a vádak, amelyek a nyomozó közegek ellen a szolnoki bíróság előtt elhangzottak, beigazolódnak, a közrendért tovább nem vállalhatja a felelősséget és állását a miniszterelnöknek rendelkezésére fogja bocsátani.

Nyugdíjazás — nyugdíj nélkül

A kiszolgált községi orvosok megalma

Annak idején megemlékeztünk róla, hogy a vajdasági magyar községi orvosokat elbocsátották a közszolgálatból. Az elbocsátott orvosok közül többeket a szükségnyomatása alatt visszahelyezték állásukba, azokat azonban, akik működési éveik számánál fogva rászolgáltak a nyugdíjra, utasították, hogy adják be kérvényüket a noviszadi egészségügyi főnökséghez a nyugdíjazás iránt.

Az öreg orvosok, akik egy életet töltöttek a közegészségügy szolgálatában, be is adták kérvényüket, de az azóta eltelt nyolc hónap nem volt elég még arra sem, hogy a kérvények előkerüljenek a noviszadi »Zdravstveni Odsek« referensének fiókjából. Ugyanigy késik a községi orvosoknak már egy évvel ezelőtt megállapított drágasági pótlékának kiutalása is. A bürokrácia tekervényes utain küldöztetik őket hivatalból-hivatalba, de járandóságukat nem adják ki.

A munkásbiztosító pénztárak új orvosi ügyviteli szabályzata is kiemmeliz a nyugdíjból ezeket az öreg orvosokat, akik évtizedeken át szolgálták az intézményt és nyugdíjárulékot is fizettek, de a működésük területén a tagok létszáma 800-nál kevesebb.

Az öreg községi orvosok ilyen módon munkaképtelenségük esetén minden anyagi támasz nélkül maradnak, ha illetményeik kiutalását továbbra is halogatták. Ezért a nyugdíjra rászolgált községi orvosok mozgalmat indítottak, hogy közvetlenül az egészségügyi minisztériumban járjanak el testületileg nyugdíjuk megsürgetésére. Akik a küldöttségben résztvenni szándékoznak, jelentsék azt be dr. Burtik Viktor adai községi orvosnál. A küldöttség október 11-én reggel indul Noviszadról Beogradba.

Vetsera bárónő

kegydíjat kért Csehszlovákiától A prágai kormány elutasította a kérelmet

Prágából jelentik: A nagy Habsburg-tragédiával kapcsolatos kis epizód játszódott le a napokban Csehszlovákiában.

A legendás mayerlingi tragédia hősnőjének, Vetsera Mária bárónőnek édesanyja hosszú évek óta igen szűkös anyagi körülmények között él Bécsben. Az özvegy bárónő férje valamikor mint államszolgálatban álló hivatalnok Magyarországon, Pozsonyban szerzett illetőséget. A bárónő néhány héttel ezelőtt kérvényt nyújtott be a szlovenszki minisztériumhoz s arra való hivatkozással, hogy férje pozsonyi illetőségű volt, kérte, hogy a csehszlovák állam folyósítson számára kegydíjat, a csehszlovák kormány azonban visszautasította kérését. A visszautasítás indoklásában egy régebbi magyar törvényre hivatkozik, mely törvény kimondja, hogy aki tíz esztendőnél hosszabb ideig távol él illetőségi helyétől, az elveszti illetőségét.

Vetsera bárónőnek azonban jelenlegi anyagi viszonyai miatt nagy szüksége lehet erre a kegydíjra, mert terjedelmes beadványban fordult a csehszlovák belügyminiszterhez, kérve, hogy ismerjék el csehszlovák állampolgárnak. A beadványban hosszasan fejtegeti, hogy lehetetlen az, hogy a csehszlovák hatóságok a régi magyar törvények szerint járjanak el.

TINTA

Lucia a viharban

— Nápolyi kép —

Éjszaka arra riadtam föl, hogy a tenger, mely ágyamtól nem lehetett messzebb háromszáz lépésnél, háborgott. Dörgött az ég is, villámfény világitotta meg a sötét szobát, mindig csak egy pillanatra, de oly erősen, akár a magnézium lángja, mikor fényképeznek.

Ijedelmes az ilyen vihar, éjjel, idegenben. Mindenekelőtt a hullámok ordítása, melyek annyi eleven erő rejtenek magukban, hogy a világ összes gépei, dinamit tartályai, öldöklő fegyverei tréfa hozzájuk képest. Micsoda rázkódása, csörgése az azur elemeknek. Remegve gondoltam arra, hogy ezzel az elemmel reggel a napfényben illetlenül bizalmaskodtam s most bosszút állt és följön hozzám látogatóba, a második emeletre. A nápolyi gyermekeknek van igazuk, kik valahányszor beléje ugranak, keresztet vetnek a vízzel, úgy, hogy az egész Ocean egy titáni szenteltvíztartóvá válik.

Aztán a szálloda is barátságatlan. Szűk csigalépcsőn kell felbotorkálni a szobába, kövel rakott, zegzugos folyosón, melyek mellett lomták látszanak s a kidöntött vendégfalon át egy szakadék, valamilyen vakudvar. Jobbnak láttam meggyújtani a villanyt. Csak hogy az kialudt az egész városban. Mikor az égi villamostelep billió voltjával csattog, illendő, hogy a földi szüneteljen.

Darabig álldogáltam a szobában, melyet megtöltött a víz és ég lármája. Akkor vettem észre, hogy lenn, az ajtó résén, halvány fénysáv imbolyog. Abban a hitben, hogy künn még van világítás, kinyitottam az ajtót.

Ott pedig ezt láttam. A hosszú folyosó gyökérszönyegén, felöltözve fekete selyemruhában, két leány térdelt, előttük a földön gyertyák lobogtak, karos gyertyatartóban s balkarjukon gyengéden pihentettek egy-egy remekbe készült elefántcsont-feszületet, mint valami kisdedit. Rebegő szájjal, rebegő pillákkal imádkoztak. Az egyiket ismertem, Lucia volt, a szobalányunk, ki napközben surolt, mosott, vasalt, dalolt és káromkodott, de most ünnepélyesen, majdnem fonségesen mormolta imáját egre emelt szemmel, melyben a két gyertyaláng tükröződött, évezredes szertartásossággal fohászkozott Istenhez, Szűz Máriához, a Szent Januanushoz, a csodatévő védőhöz, kinek fa-szobrát a neve ünnepén pogány szokás szerint mogoró vesszővel szokta elnászpágnálni a nép, hogy a feledékeny vértanu szép időt adjon.

— Oh — sóhajtott Lucia maga elé — la stagione-é rovinata.

Mit tudod te, mit jelent ez? Az idényt tönkretette a vihar, a szent idényt, melyből a nápolyiak élnek s holnap majd elmennek innen az idegenek, nem lesz több bér és borra való. Miért mosolyogsz? Nem kevésbé megható és lesújtó ez, mint mikor jégeső után a mi parasztunk lógó karral megáll kicsépeit buzakalásai előtt és így kiált:

— Az életet elverte a jég.

Luciának igaza volt. Másnap még mindig szakadt a zápor s korareggel gummiköpenyben, köhögve az állomásra hajtottak csengetyüs, napernyős kocsikon az összes „angolok”. Én is.

Kosztolányi Dezső.

Japán nem hajlandó leszeregni

A népszövetség elfogadta a katonai ellenőrzés tervezetét

Genfből jelentik: A népszövetség első bizottságának hétfői ülésén a japán delegátusnak a döntőbírásgokról és a leszerelésről folyó tanácskozásokon incidense támadt a többi államok képviselőivel. A japán megbízott ugyanis azt kívánta, hogy *olyan ügyekről, amelyeket egyes államok belső ügyeknek tekintenek ki, szintén dönthessen a népszövetség.* Ezzel Japán azt akarta elérni, hogy az amerikai bevándorlási tilalmat valamilyen formában a népszövetség elé vihesse. A többi delegátusok a japán javaslatot elutasították mire a japán delegátus kijelentette, hogy ebben az esetben nem hajlandó hozzájárulni a leszerelésről szóló javaslatához. Vasárnap estig úgy látszott, hogy az általános leszerelés tekintetében a bizottságban megegyezés jön létre, ami azonban a japán megbízott magatartása miatt most meghiúsult.

A harmadik bizottság elé Lange norvég delegátus határozati javaslatot terjesztett, amely szerint a népszövetség az egyes államok fegyverkezési kiadásait is ellenőrizhesse, a bizottság azonban a javaslatot elvetette.

Jugoszlávia az ellenőrző bizottságban

A népszövetség tanácsa a katonai ellenőrzésről szóló törvénytervezetet végleg elfogadta. A tervezet szerint a katonai ellenőrzést a tanácsban képviselt államok tagjaiból alakítandó bizottságnak kell végeznie. A tanács tagoknál kivül az ellenőrzendő országnak valamely szomszédos állama, amely szövetséges, vagy semleges, csak akkor lehet képviselve a katonai ellenőrző bizottságban, ha egyébként nem volna képviselve a tanácsban. Ezzel a tanács

egyrészt kirekesztette azokat a törekvéseket, amelyek azt célozták, hogy az ellenőrzésnek alávetett ország valamennyi szomszédállama helyet kapjon az ellenőrző katonai bizottságban, másrészt elérte azt, hogy az ellenőrző államok teljesen ki legyenek zárva az ellenőrző katonai bizottságból, viszont a szomszéd államok minden olyan kérdésben, amely őket közvetlenül érinti, az állandó katonai bizottságba kiküldhessék a maguk képviselőit.

A tanács által végleg elfogadott tervezet úgy rendelkezik, hogy az ellenőrzés az annak alávetett ország minden fegyverkezési ágazatára, tehát a katonai törvényhozásra, a hadügyi költségvetésre, a hadsereg létszámára, a már meglévő vagy gyártás alatt álló hadianyagokra, a repülés ügyére a municiógyártásra éppúgy, mint a katonai kiképzésre, tisztnevelésre, hadihajók építésére egyaránt kiterjed.

A tanácsban képviselt minden állam és valamennyi szomszédállama az ellenőrzendő négy országnak, vagyis Németország, Magyarország, Ausztria és Bulgária szomszédállamai képviseltetik magukat az ellenőrző bizottságban olyan kérdéseknél, amelyek őket közvetlenül érintik.

Németország felvétele a Népszövetségbe

Párisból jelentik: Hétfőn délelőtt a párisi német követ memorandumot nyújtott át Herriot miniszterelnöknek, amely Németországnak a népszövetségbe való felvételével foglalkozik. A memorandummal — amelynek tartalmát egyelőre nem hozzák nyilvánosságra — a francia minisztertanács csütörtöki ülésén fog foglalkozni.

Ferenc József és Strossmayer horvát püspök konfliktusa

A mexikói császár-tragédia előzményei

Belováron vasárnap emléktáblával jelölték meg azt a házat, amelyben Strossmayer horvát püspök harminchat évvel ezelőtt, amikor Ferenc Józseffel a hadgyakorlatok alkalmával nagy feltűnést keltő konfliktusa támadt, megszállt.

A Strossmayer-ügy nagy port vert fel annakidején és hangos visszhangja támadt a világsajtóban. Az affárnak az volt az előzménye, hogy Strossmayer az orosz nép keresztiszfelvitelének kilencszázadik évfordulójára a Kiebben összegyűlt ünneplőkhöz üdvözlő táviratot intézett, amelyben Isten áldását kérte az orosz nép magasztos missziójának betöltéséhez. A táviratot a bécsi udvari körök pánszláv célzatának minősítették és az nagy felháborodást keltett az udvarnál. Amikor kevéssel utóbb a hadgyakorlatra Belovárra érkező Ferenc József üdvözlésére Strossmayer is megjelent, a császár ezekkel a szavakkal fordult a püspökhöz:

— Nagyon csodálkozom Kiebbe küldött táviratán. Ön, ugylátszik, akkor nem volt eszénel! Ön beteg volt! Hiszen az a távirat tüntető aktus a monarchia és a saját egyháza ellen!

Strossmayer a császár erőlyesen patogó szavaira csupán ennyit válaszolt:

— Felség, a lelkiismeretem tiszta! — ezzel sarkonfordult és eltávozott.

Intézkedést kérek...

Ezzel az esettel függ össze az a távirat, amelyet Ferenc József 1888 március elsején Taaffe gróf osztrák hadügyminiszterhez intézett. A távirat így hangzik:

Strossmayer püspöki működésének ötven éves évfordulója al-

kalmából a bécsi szláv egyesületek hangversenyt, bankettet és szentmisét terveznek. Erre semmi szükség nincs. Intézkedést kérek a betiltás iránt. Fi.

A queretaroai tragédia

1864 május végén érkezett a Novara yacht Mexikó kikötőjébe, fedélzetén Ferenc József öccsével és sógornőjével, Miksával és Saroltával és 1876 június 18-án végezték ki a császári Queretaro-ban. A közbeeső három esztendő eleve reménytelen harcok és küzdelmek sorozata. Miksa mexikói küldetése Európának azon a téves hitén alapul, hogy Északamerika polgárháborújában a déli államok fognak győzni. Mikor aztán mégis az északiak győztek és ugyanakkor kerekén kijelentették, hogy nem hajlandók monarchiát tűrni meg egy nagy amerikai köztársaság területén, a mexikói császárságot mindenki elejtette. Napoleon is, aki azt remélte, hogy császári dicsőségének gyarapítására hatalmas francia kolóniát alapíthat a mexikói császárságban, amikor az amerikai hatalmi viszonyok kialakulása reménytelenné tette a tervét, cserbenhagyta Miksát, holott ő ugratta be. Az osztrák diplomácia és Ferenc József is óvták Miksát a mexikói kalandtól. Ferenc József mindemellett később katonailag is támogatta öccsét, ha nem is bocsátott kellő számú csapatokat rendelkezésére. Erre vonatkozólag a következő levelet intézte Miksához:

Ischl, 1864 október 9-én.

Kedves Miksa! Felhasználok udvarodhoz ren-

delt követem. Thun Guidobald gróf elutazásának biztos alkalmát, hogy kifejezzem köszönetemet június 22-én és 25-én kelt két kedves leveledért. Kegyetlenkedbe ajánlom ez irás átadóját. Derék és teljesen megbízható, a legiőbb akarattól áthatott ember és mindegyik méltó bizalmadra. Nagyon sajnálom, hogy csak most vált lehetővé, beöltönnem a követi állást, de miután De Pont, kiro bizton számítottam, kivonta magát, leküzdhetetlen akadályokba ütköztem mindazoknál, akiket kilátásba vettem, míg választásom végre a derék Thunra esett, aki mindjárt késznek is nyilatkozott az állás elfoglalására. Meg voltam győződve, hogy vitéz tengerészünk dicső harca jól fog esni szívednek, s mikor megkaptam a boldogító híreket és részleteket a tisztek és a legénység katonai szelleméről és ragyogó bravurjáról. Reád és a derék csapat élen kifejtett működésedre gondoltam. A legolandi ütközetnek megbecsülhetetlen értéke van a tengerészet további fejlődésére nézve. Nem dicsérhetem eléggé nagy elhatározottságát s férfias nyugalmit és erejét. Ebben az emberben a jövőnek szép reménye virul ki a tengerészet számára. Thun gróf ezredesre vonatkozó kívánságodnak azonnal megfelelek s máris ő vezényli Laibachban a már szinte teljessé vált hadtestet. Kitünőtiszt és nagy buzgósággal lát hozzá feladatához. A hadtest tisztjeit csakugyan kitünőnek lehet mondani és meg vagyok győződve, hogy becsülettel fognak megfelelni feladatuknak. Neked pedig jó szolgálatot fognak tenni. Ajánlom a csapatot bevált gondosságodba. Remélhetőleg meglesznek benne az osztrák hadsereg jó tulajdonságai, de bizonyára meglesznek a hibái is, melyeket nem szabad tulságosan felróni s el kell fogadni ráadásul, ajánlom elnézésedbe és osztrák szemmel való megítélésedbe. A hegyi útegeket, valamint mindent illetőleg, amit még kívántál, intézkedtem, s rendelkezésedre fognak állni.

Szeptember 25-ike óta itt vagyok s e hét végén szándékozom visszatérni feleségemhez és a gyermekekhez Schönbrunnba. Szüleink, hála Istennek, tökéletesen jól vannak, mama ismét orbáncban szenvedett, de már egészen meggyógyult.

Nagyon örültem a szives fogadtatásod, mely új hazádban várt. Isten erőt fog adni Neked nehéz feladatod teljesítésére és megóvja bátorságodat. Azzal a kéréssel, hogy melegen köszöntsd nevemben Saroltát maradok hű bátyád

Ferenc.

Miksa ceruzával a levél hátlapjára fogalmazta meg válaszát:

Köszönöm kedves leveledet, mely mélyen meghatott Pompás csapatot ujjongva fogadják majd a mexikóiak.

A szerencsétlen Miksa ebben éppúgy tévedett, mint Ferenc József a »szives fogadtatás« megítélésében. A szives fogadtatás a queretaroai kivégzéssel jutott el befejező aktusához...

BUDAPEST-SZENT-MARGITSZIGET

Legkellemesebb őszi, téli tartózkodást, pihenést és gyógyulást nyújt Budapesten, a város központjában a Szent-Margitsziget gyógy- és üdülő-telepe. Gyönyörű fekvésű, modern nagyszálló, mérsékelt árákkal úgy az utazókönnyűségnek, mint az idősek és betegek számára. Szent-Margitszigeti gyógyfürrás 42 fokos hővízzel táplált kén- és szénasavas gyógyfürdők, köszvényes- és reumásbántalmak, női betegségek és idegesség ellen. Sürgőnyclim: Budapest-Margotel. 4712

A 48-as szoba tilka

Bizonyítékokat gyűjtenek a gyilkosságért elítélt Carlier kapitány ártatlanságának igazolására

Beogradból jelentik: A fegyházra ítélt Carlier francia kapitány pórének újrafelvétele érdekében — mint a Bácsmegyei Napló nemrég jelentette — intenzív akció indult meg Remagne francia gróf és Carlier Susanne, az elítélt kapitány huja részéről, akik a perújítás kieszközölésével Martinac Mija beográdi ügyvédet bízták meg.

Martinac ügyvéd megbízatásához híven bizonyítékokat kutat fel arra, hogy a Palace-szálló 48. számú szobájában Iselli svajci kereskedőt nem lakótársa, Carlier kapitány, hanem egy harmadik személy gyilkolta meg. Az ügyvéd magánszakértők jelenlétében helyszíni szemlét tartott a végzetes 48. számú szobában és megállapította, hogy Carliernek az idegen merényletről szóló feltevését, amelyet a bíróság elvetett, bizonyos jelek nagymértékben valószínűvé teszik.

A helyszíni szemle a következő adatokat szolgáltatta: A 48-as számú szoba felett van a 78-as szoba, amelynek ablaka alatt a külső falon függőleges horzsolások vannak. A 48-as szoba ablakának párkányán a bádofedőlemez behorpadt. Mindez azt sejteti, hogy valaki a felső szobából kötéllel leereszkedett és a 48. szoba ablakán beugrott és végrehajtotta a merényletet. A revolverlövés után a képzelt tettes könnyen kiugorhatott a szálloda terraszára, ahonnan vagy valamely földszinti szobán, vagy az olvasótermen keresztül elmenekült.

A Carlier-család ügyvédje erősen bizik abban, hogy sikerülni fog a kapitány ártatlanságát bebizonyítani, különösen mert állítólag arra is bizonyítékaik vannak, hogy Iselli merényletének ügye misztifikáció. A fő útó kártyákat csak a tárgyaláson hozza nyilvánosságra az ügyvéd és így a gyilkossági per újabb tárgyalása nagy szenzációkat ígér.

Az elhanyagolt iskolák

**Nem segítenek a tanárhiányon
A hajléktalan elemi iskolák**

Az új tanév első hónapjának a végén még mindig nehézségek akadályozzák a legtöbb iskolában a tanítást, hogy sok iskolában még az órarendet sem lehetett visszaállítani. A Bácsmegyei Napló részletesen beszámolt arról a súlyos tanárhiányról, amely a szuboticiai gimnáziumban teszi lehetetlenné a rendszeres tanítás megkezdését. A gimnázium igazgatósága még a nyári szünetben felterjesztést intézett a közoktatásügyi minisztériumhoz és kérte az elbocsátott és nyugdíjas tanárok visszahelyezését. A szuboticiai gimnáziumban még mindig kénytelenek redukált tanórákkal végezni az oktatást és egy hónappal a tanév megkezdése után még mindig vannak tantárgyak, amelyekből nem volt egyetlen óra sem. Ugy a szerb, mint a magyar tagozaton igen sok osztálynak csak napi két-három órája van és a tanulókat hazaküldik az iskolából. Könnyű belátni, hogy milyen előmenetelről fog az iskola tanúságot tenni. Hasonló a helyzet több más vajdasági középiskolában is.

Sok panasz hallatszik az elemi iskolákban uralkodó állapotok miatt is. Szubotica egyes köreiből a gyermekeknek félóra távolságra kell iskolába menniük. Még rosszabb a helyzet a külterleken és tanyákon, ahol a kis gyermekeknek naponként

kétszer, sok esetben pedig négyszer kell nagy távolságokat megtenni, amíg eléri iskolájukat. Ez a téli hónapokban súlyosan veszélyezteti a gyermekek egészségét, miért is az érdekelt szülők már most szeretnék a tanügyi hatóságok és a város részéről megnyugtató intézkedéseket látni. A hatóságok az iskolaépületek hiányával magyarázzák az elemi iskolák rossz elhelyezését, ezzel szemben azonban a belváros középpontján az Aleksandrova-utcában még mindig üresen áll a volt leányiskola épülete és nincs is semmi jele annak, hogy azt arra a célra igénybe akarnák venni, amely célra fentartják.

A budapesti ékszerész merényleti

Folyamörök a bíróság előtt

Budapestről jelentik: Hétfőn kezdte meg a hadbíróháza három folyamörök bűnügyének tárgyalását, akik júliusban rablótámadást követtek el Gellér Károly Király-uccai ékszerész ellen. A vádat szerint Dömötör József, Kövesi Árpád és Papp Rezső folyamörök július 5-én behatoltak Gellér ékszerészletébe, Dömötör az ékszerésszel birokra kelt, súlyos sérüléseket ejtett rajta.

Dömötör József a hétfői tárgyaláson a rablást teljes részletességgel elmondta, miképpen hajtották végre a rablótámadást, hangsúlyozta azonban, hogy revolverét csak véletlenül sűtötte el. Kövesi Árpád előadta, hogy szökni akartak a katonaságtól és ehhez kellett pénz, hogy külföldre jussanak. Dömötört nevezi meg a támadás értelmi szerzőjének. Ebből izgalmas vita keletkezett a szembesítésnél a két vádlott között, mert mindegyik a másikra akarta hárítani az értelmi szerzőséget. A harmadik vádlott: Papp Rezső tagadta, hogy része lett volna a rablótámadásban. Gellér Károly ékszerész mondta el ezután a rablótámadás lefolyását, majd az orvosszakértők véleményezésének előterjesztése után a hadbíróháza szerda reggelre napolta el a tárgyalást.

Kiraboltak egy szerémségi kolostort

Utonállók garázdálkodnak Ireg és Ruma környékén

Noviszadról jelentik: A szerémségi Ireg és Ruma községek lakosságát hetek óta egy rablóbanda garázdálkodása tartja izgalomban.

Pár nappal ezelőtt az Ireg—Rumai országon ismeretlen tettesek megtámadták Unsics Milenkó parasztagdát, a nála levő háromszáz dinár készpénzt elvették és amikor a megrémült gazdálkodó kitelentette, hogy több pénze nincs, megverték. Csütörtökön az iregi országon hazafelé tartó Kosztics Milán vendéglőst támadták meg és rabolták ki, majd pénteken Katurics Lázár és Voljevics Sztévo vendéglősök pincéjébe törtek be, ahonnan nagymennyiségű élelmiszert és bort vittek el. A rablók, mikor látták, hogy a csendőrség nem tud a nyomukra akadni, vérszemet kaptak és vasárnap éjjel behatoltak a krusedól szerb kolostorba.

A betörést olyan csendben vitték végbe, hogy a kolostor lakói közül senki se vette észre a rablókat, akik temérdek kegyesert, a kolostor lovait, kocsiit és rengeteg lószerszámot vittek magukkal. A rablott holmik értéke meghaladja a száz ezer dinárt. A nyomozás a vakmerő rablóbanda tagjai után nagy eréllyel megindult.

HIREK

•••

— **Atanackovics főispán visszatért Beogradba.** Becskerekéről jelentik: Atanackovics Lázár dr. Beograd-kerületi főispán, a BBB. osztály főnöke, aki vasárnap inspekciós utján Becskerekre érkezett, hétfőn délelőtt magához kérte a megye főtisztviselőit megismerkedés végett. Ezután felhívta a megyei ügykezelést és a déli vonattal visszatért Beogradba.

— **Az új becskerekeli polgármester átvette hivatalát.** Becskerekéről jelentik: Berberszki György, Becskerek város új polgármestere hétfőn délelőtt átvette hivatalát. A polgármester a tisztviselőkhöz intézett beszédében kijelentette, hogy korábban igen sok olyan, főleg nemzeti-ségi tisztviselő nyugdíjaztak, akikre a hivatalokban nagy szükség van és igyekezni fog, hogy ezeket a tisztviselőket a mostani kormány visszahelyezze állásukba.

— **Dánia feloszlatta hadseregét.** Kopenhágából jelentik: Nagy föltűnést keltett mindenütt a Stauning-kormányának az a terve, hogy feloszlattja Dánia hadseregét. A dán kormány erről a Népszövetség elé is javaslatot terjesztett, amelyet a lefegyverzési bizottság fog tárgyalni. A legutóbb megtartott szenátusi választásokon azonban a szocialista kormány kisebbségben maradt és mivel az alsóházban is csak 3 főnyi többsége van, föl fogja oszlatni a parlamentet, hogy a dán nép új választásokon döntsön a hadsereg megszüntetéséről.

— **A görögök tiltakoznak a régi Bizanc falainak lebontása ellen.** Athénből jelentik: A történelmi társaság átírt a Népszövetség szellemi együttműködést előkészítő bizottságának, akadályozza meg, hogy a török kormány lebontsa a régi Bizanc falait, mert ez a cselekedet sok millió görög ember nemzeti érzéseit sértené és a bizánci történelem kutatóinak mérhetetlen kárára volna.

— **A szuboticiai zárda alapítása.** A szuboticiai zárda ötvenéves jubileumáról megjelent cikkünkre vonatkozólag a következők közlésére kértek fel bennünket: A zárda létesítésének eszméje a nőegylet akkori elnökének, Vojnics Szemző Jozefa urnőnek érdeme. Ő indítványozta az iskolatestvérek megtelepítését az első nőegyletnek 1873 június 8-án megtartott közgyűlésén. Indítványát lelkesen fogadták az egyesület tagjai és még ugyanazon a közgyűlésen elhatározták, hogy házat vesznek az iskolánövérnek részére. 1873 augusztus hó 17-én megtartott közgyűlésükön elhatározták, hogy megveszik a mostani Zrinski-trgen levő Seffer-féle házat, amit teljesen berendeztek, az iskolákat felszerelték, sőt még konyhaeszközökről is gondoskodtak és így adták át az érkező nővéreknek. Dr. Haynald Lajos kalocsai érsek jótevője volt az intézetnek, de az alapítás érdeme kizárólag az első nőegylet.

— **Reiter Gyula temetése.** Nagy részvétet keltett egész Szuboticián Reiter Gyula nagykereskedő halálának híre. Az elhunyt temetése szerdán délelőtt tíz órakor lesz az Agina-uccai gyászházban.

— **Az új Zeppelin amerikai hadihajók kísérik az óceánon át.** Newyorkból jelentik: Az amerikai tengerészeti kormány jelentést kapott Friedrichshafenből, hogy a Z. L. III. készen áll az amerikai utra. A tengerészeti minisztérium elrendelte, hogy miután az új Zeppelin egy hét múlva fog utra kelni, több hadihajó induljon bizonyos állomásokra, fogadja a léghajót és álljon rendelkezésére. A Patoba kísérohajó Cap Farrevol-ig s onnan délfelé háromszáz mérföldnyire fog a léghajó elé menni. Ennek a hadihajónak főbőca úgy van berendezve, hogy a Zeppelin rajta vethet horgonyt.

— **Egy budapesti színésznő autó balesete.** Budapestről jelentik: Vasárnap délben Bibor Ilona, a Renaissance-színház tagja, nővérenek, továbbá egy budapesti gyárigazgatónak és ennek feleségének társaságában autókirándulást tett Gödöllőre. Az uton, Gödöllő közelében az autó egyik kereke kiesett, a gép felborult és a bennülőket maga alá temette. A baleset folytán Bibor Ilona balkarja két helyen eltört, nővére, Balla Ödönne is súlyos zúzódásokat szenvedett.

— **Pap lesz a gyakovói püspöki uradalom új jóságigazgatója.** Gyakovóról jelentik: A gyakovói püspöki uradalom jóságigazgatója, Marakovics Rudolf, husz évi szolgálat után nyugalmába vonult. Aksamovics püspök az uradalom új jóságigazgatójává papi személyt szándékozik kinevezni, mert régebben mindig pap volt a gyakovói püspöki jóságigazgató. Hir szerint Pávics oszjeki felsővárosi plébános, vagy Sokcsics oszjeki hitoktató kerül a gyakovói uradalom élére.

— **A kikindai katolikus nőegylet kabaré-estéje.** A »Humanitas« katolikus nőegylet szombat este nagyszerű kabaré-estét rendezett, amelynek műsorát három egyfelvonásos, a »Viaszkvirág«, a »Fönök ur neje« és Farkas Imre egy kis operettje töltötték ki. A főszereplők: Heinrich Hilda, Flott Ilus, Kovacsich Irma, Nyáray Rezső, Maurics János, Flesch Lipót igen jó alakításokat nyújtottak. A zenekar élén Láng Imre zenetanár állott. Az est rendezésének fáradságos munkáját Riesenfelder Károlynét, Bizony Gyulánét és Kucsera Metódnét illeti elismerés.

— **Petroleumot árverez a rendőrség.** A rendőrkapitányság felhívja az érdeklődők figyelmét, hogy október hó 10-én a II. emelet 104 számú szobában tizenegy és fél láda, tizenkét és fél literes kannákban álló amerikai petroleumot árverés útján eladnak. Az árverés délelőtt 9 órakor kezdődik.

— **Eltemették Kövess tábornagyot** Budapestről jelentik: Báró Kövess Hermann tábornagyot hétfőn délután nagy katonai pompával temették el a Kerepesi-temetőben. A temetésen résztvettek a kormány tagjai, a katonai és polgári méltóságok. Az evangélikus egyház nevében Raffay Sándor püspök tartott gyászbeszédet.

— **Lefoglalták a marienbadi gyógyforrásokat.** Prágából jelentik: A cseh földbirtokrendező hivatal fölmondta a Tepl-alapítvány tulajdonában levő marienbadi földparcellákat és ennek következményeképpen lefoglalta az összes marienbadi gyógyforrásokat és fürdőberendezéseket. Marienbad városi tanácsának öttáru küldöttsége járt Svehla miniszterelnöknél és azt kérte, hogy a lefoglalt javak elosztásánál vegyék figyelembe a város érdekeit.

— **Vasárnapi szurkálás Torzán.** Noviszadról jelentik: Szécsi József torzsai béreslegény vasárnap este egyik korcsmában mulatozás közben összeszóllalkozott egy ismeretlen emberrel. A vitából csakhamar verekedés támadt, amelynek során az ismeretlen késével többször mellbeszurta Szécsit. Mire a csendőrök a helyszínre érkeztek, a szurkáló már elmenekült. A nyomozás megindult.

— **Betörés Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A Trifkovics-téri Rogulya-féle trafikban vasárnap éjjel betörők jártak, akik több mint harmincöt ezer dinár értékű dohányt és cigarettát vittek magukkal. A nyomozás megindult.

— **Csalások miatti letartóztattak két villanyszerelőt.** A szuboticiai rendőrség hétfőn délután letartóztatta Draskovics Velimir és Szabados Péter noviszadi villanyszerelőket, akik több családi követek el Szuboticián. A két szerelő a szuboticiai villanytelep alkalmazottainak mondotta magát és az áramfogyasztóknál felesleges szerelést javításokat végeztek, amit drágán megfizettek. A rendőrség a nyomozást folytatja, mert az a gyanú, hogy a szélhámos villanyszerelők lelkiismeretét egyéb bűnök is terhelik.

— **Aranykalapács és csákány a pápának.** Rómából jelentik: A szent év ünnepeinek előkészítő munkálatai már nagyon előrehaladtak. Németországból, Ausztriából és az utódállamokból nagyszámu zarandokcsapat van bejelentve. Az eddigi bejelentések szerint is mintegy másfélmillió idegenre számítanak Rómában. Minden zarandok emlékül egy érmet fog kapni. Az olasz püspökök gyűjtést rendeztek, hogy egy aranykalapácsot és egy aranycsákányt készíttessenek, amellyel a pápa a Szent Péter-templom befalazott ajtaját ki fogja nyitni.

— **Szabadlábba helyezték a szubotocai rendőrbiztos.** A szubotocai rendőrség — mint a »Bacsmegyei Napló« megírta — szeptember 18-án sikasztás miatt letartóztatta Jevremovics Veszelin szubotocai rendőrbiztos. Jevremovicsról ugyanis kiderült, hogy egy talált pénzcsomagot, amelyben tizenhárom darab összetépett ezerforintos volt, meglátott magának és a pénznek egy részét csak akkor szolgáltatotta be, amikor az egyik rendőr feljelentette. Jevremovicsot átadták a szubotocai ügyészségnek. A vádatanács a napokban foglalkozott a letartóztatott rendőrbiztos ügyével és minthogy szökésétől nem kell tartani, szabadlábba helyezte. Az eljárás azonban tovább folyik ellene.

— **Időjárás.** (Popovics György, közoktatásügyi inspektor jóslata.) Az idő most már csak ilyen marad, köd, hűvös, csendes, félig borult.

— **Gyanús halál.** Becskerekéről jelentik: Bresztovácson a múlt héten meghalt Perics Bogdán gazdálkodó. A temetés után az elhunyt anyja feljelentést tett a csendőrségen, hogy gyanúja van arra, hogy Perics a felesége megmérgezte. A pancsevoi ügyészség rendelkezése a fejelentés folytán a holttestet hétfőn exszhumálták és boncolás után a helyszíntek beküldték a zagrebi vegyvizsgáló intézetbe.

— **Lopott katonai revolvereket árult Noviszadról jelentik:** A noviszadi rendőrség letartóztatta Dimics Pavle rovttmultu betörőt, aki a petrovaradini katonai lőszerraktárból negyven revolvert lopott, amelyeket az uccai járóelőknek megvételre kínált. Átadták az ügyészségnek.

— **Bor helyett zsirszódát ivott.** Ivanics Dánfel szubotocai napszámos hétfőn délután ittas állapotban ment haza V. kör lakására. Otthon tovább akart inni és a boros üveg helyett a zsirszódás üveg tartalmát hajtotta ki. A mentők beszállították a kórházba. Állapota súlyos.

— **Ellopja a saját bűnügyének aktáit.** Budapestről jelentik: A vizsgálóbíró rendelkezése a rendőrség letartóztatja Kovács János 30 éves magánhivatalnokot, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy ellopja a törvényszékről bűnügye aktáit. Kovács két hónappal ezelőtt Barát Lajos építésztől 500 milliós kölcsönt akart felvenni nem létező házára s ekkor hamisított okmányokat mutatott fel. Az építész feljelentésére Kovácsot ekkor letartóztatták, de az ügyészség szabadlábba helyezte s folytatta ellene az eljárást. Most a törvényszéken a bűnügy aktái eltűntek s az a gyanu, hogy ezeket Kovács lopta el.

— **Meglopott ármentesítőtársulat.** Becskerekéről jelentik: A Banátszki Dvor községben működő ármentesítőtársulat telepén szombat éjjel betörők jártak, akik több értékes műszert és felszerelési tárgyat loptak a raktárból. A nyomozás megindult.

Ha fái a feje és szédül, ha mellszorulást és szívdobogást érez, igyék minél előbb valódi **Ferenc József** keserűvizet.

Steinitz Gyula dr. novisadi ügyvéd, **Aradszky Mita** dr. ügyvéddel társulva, működését újból megkezdte. **Iroda:** Massaryk u. 7 (azelőtt Arany-u., az evangélikus-templom környékén). **Magánlakás:** Sarajevska u. 15. Tisztelettel.

— **Milliárdos ékszerlopás a Balaton-expresszen.** Bécsből jelentik: A bécsi rendőrséghez feljelentés érkezett, hogy Bécs és Bécsújhely között a Balaton-expressz egyik első osztályú fülkéjében Erdődy Tamásné grófnőtől elloptak egy kis zöld kazettát, amelyben 100 angol font értékű ékszer volt. Hasonló nagy ékszerlopásról egy másik feljelentés is érkezett tegnap a bécsi rendőrfőnökségre, amely szerint a München—Bécs-i gyorsvonaton Larisch grófnőtől egy milliárd korona értékű ékszer loptak. A rendőrség nyomban táviratozott Münchenbe, ahonnan az a válasz érkezett, hogy az ékszerket tartalmazó börtönkát a grófnő Münchenben abban a szállóban fejtette, ahol lakott.

— **Verekedő csendőr.** Noviszadról jelentik: **Bubics Lázár**, a torzsai csendőrvezetője vasárnap több társával együtt ivott a torzsai vásár egyik lacikonyhájában mulatott és a tamburásokkal játszatott magának. Ugyanekkor **Paksi Gyula** és **Balázs György** is betértek a lacikonyhába. Bort hoztattak és intettek a cigánynak, hogy nekik is muzsikáljon. A csendőr erre rájuk támadt és kidobta őket a sátorból. Paksi pár perc múlva visszavért, hogy a borosüveget magával vigye, amikor Babics csendőrvezető hirtelen ütlegelni kezdte Paksi fejét és kiverte a jobbszemét. Paksit súlyos sérüléseivel beszállították a kórházba, a csendőrvezetője ellen pedig megtették a feljelentést.

— **A százéves Puskin.** A közeli hetekben ünneplik Oroszországban Puskinnak, a költőnek százéves születésnapját. Csaknem ezzel egyidejűleg találták meg Borovicsban, amely a nizznijnovgorodi kerület egy kis faluja, Puskinnak tíz ismeretlen kéziratát. Ezek régebben egy Potilow nevű orosz ur birtokában voltak és öt közülük francia, öt pedig orosz nyelven íródott. Az egyiket például francia nyelven kezdte írni és orosz nyelven fejezte be a költő. A kéziratok között vannak versek, amelyek Napoleon egyiptomi hadjáratait dicsérik, mások viszont forradalmi karakterű katonanóták, amelyeket I. Miklós cár idejében írt a híres orosz költő.

— **Kékszakáll 8-ik felesége a Legényegyletben.** Ma, kedden este fél 9 órai kezdettel közkívánatra előadásra kerül a Kath. Legényegyletben a **Kékszakáll 8-ik felesége** c. kacagtató francia vígjáték.

A »Tolonca«. E gyönyörű népszínművet játssza a »Műpártoló Kör« október 5-én este a városi színházban. A szerepeket elsőrendű műkedvelők játsszák. A darabot nagyban emelni fogják a benne levő gyönyörű énekek és táncok, amelyben különben több mint harminc szereplő vesz részt. Jegyek már előre kaphatók.

»**Diktés gróf**« Vasárnap, folyó hó 5-én este 8 órakor a Kath. Legényegylet színháztermében. **Garay Béla** rendezésében, bemutatóra kerül a »**Diktés gróf**« című szenzációs énekes és táncos vígjáték. A cimszerepben **Szabó Mártonnal**. A kitünő újdonság főszerepeit **Sz. Farkas Teri**, **Béni Tusi**, **Prokopovich Böszö**, **Gál Böszö**, **Sebők János**, **Balázs Pista** stb. játsszák. Jegyek előre a »Jedinstvo« mellett kistráfikban kaphatók.

Művészi képeslapok készülnek Reményinél, Rudičeva 4.

— **Uj szerb tanfolyam Szubotcán.** Október hó 5-én a polgári iskolában szerb nyelvtanfolyam kezdődik. Előadások minden hétköznap délután 6—8 óráig tartanak. Beiratkozás október 1—5-ig d. u. 5—8-ig. A tanfolyam iránt nagy az érdeklődés annál is inkább, mert a múlt évi szerb nyelvkurzus nagy sikerrel végződött. Az államnyelv elsajátítására ma már minden polgárnak elkerülhetetlen szüksége van.

SPORT

Typographia—SMTC. A fiatal nyomdász csapat kedden délután négy órakor játsza bemutató-mérkőzését az SMTC-vel, az SMTC Szegedi-uti pályáján.

A noviszadi tenniszverseny. Noviszadról jelentik: Hétfőn délután fejeződött be a noviszadi tenniszverseny a következő eredményekkel: Férfi egyes: 1. Balázs (Becskerek). 2. Blahan (Noviszad). 3. Jakab (Noviszad). A pótverseny győztese Bresslauer (Noviszad). Női egyes: 1. Hadzsi Olga (Noviszad). 2. Dimics. 3. Francoski. A pótverseny győztese Nikolic. Vegyes páros: 1. Balázs—Hadzsi. 2. Uzelac—Dimics.

Külföldi futbaleredmények. Prága: Spárta—Pardubitz 6:1 (Barátságos). Olimpia—Meteor 3:2 (Kupamérkőzés). Teplitz: Teplitzer FC—Union Zivkov (Prága) 1:0. Reichenberg: Csehszlovákia német vál.—Közép-németország 1:0 (0:0). A csehszlovákiai német csapat erős küzdelem után győzött. Brűn: Admira (Bécs)—Zidenice 8:2 (3:1). Az Admira gyönyörű játékkal győzött.

Románia atlétikai bajnokságai. Kolozsvárról jelentik: Kolozsváron vasárnap folytak le az országos atlétikai bajnoki versenyek. Részletes eredmény: 100 m. síkfutás: Bajnok: Péter László KAC Kolozsvár 11 mp. 200 m. síkfutás: Bajnok: Péter László KAC Kolozsvár 23.2 mp. 400 m. síkfutás: Bajnok: Korom Dezső CAMP Petrozsény 54 mp. 1500 m. síkfutás: Bajnok: Kabáth István AAC Arad 4 p. 20.4 mp. 5000 m. síkfutás: Bajnok: Márton Lajos CAMP Petrozsény 17 p. 08.2 mp. 400 m. gátfutás: Bajnok: Gearnegiu Brasovia Brassó 1 p. 00.5 mp. Magasugrás: Bajnok: Stefán József AAC Arad 178 cm. Távolugrás: Bajnok: Stefán József AAC Arad 672 cm. Rudugrás: Bajnok: Vajna István KAC Kolozsvár és Pável Bukarest 310 cm. Súlydobás: Bajnok: Dávid József KAC Kolozsvár 1925 cm. Diszkoszvetés: Bajnok: Pop Zorilla Coltea 3772 cm. 4X100 m. stafétafutás: Bajnok: KAC Kolozsvár (Szabó, Biró, Koromos, Péter) 45.6 mp. rekord!

ZONGORÁZIK?

Megjelent az új Moravetz Album!

Pompás tartalom, előkelő kiállítás, a legjobb, legolcsóbb ismét az összes között. Ez az év szenzációja. MINDENÜTT KAPHATÓ.

TŐZSDE

A dinár külföldi árfolyamai
1924. szeptember 29.

Berlin deviza 58.5—58.7 milliárd márka, valuta 57.9—58.9 milliárd márka.

Bécs deviza 982—986, valuta 979—985.

Prága deviza 47—47.65, valuta 47.50—47.625.

Newyork 139.5.

Zürich, szept. 29. Zárlat: Beograd 7.30, Newyork 5.245, London 23.43, Páris 27.55, Milánó 23.02, Prága 15.725, Bécs 0.0073875, Budapest 0.0069, Bukarest 2.70, Szófia 3.775, Szaloniki 9.30, Amsterdam 202.75.

Beograd, szept. 29. Zárlat: Páris 3.84—3.85, London 320.50, Milánó 3.1417, Newyork 21.50, Genf 13.73—13.75, Prága 2.1425—2.15, Bécs 0.1017—0.1015, Budapest 0.095—0.0975, Bukarest 37.75—37.50, Amsterdam 27.50.

Budapesti gabonatözsde, szept. 29. A zsidóünnep miatt üzleti forgalom egyáltalában nem alakult ki.

Chikagói gabonatözsde, szept. 29. Buza szeptemberre 134, Buza decemberrre 138, Buza májusra 144, Tengeri szeptemberre 114, Tengeri decemberrre 110, Tengeri májusra 113, Zab szeptemberre 49, Zab decemberrre 52, Rozs decemberrre 115, Rozs májusra 119.

Newyorki gabonatözsde, szept. 29. Buza őszi vörös 153, Buza őszi kemény 152, Tengeri 130, Liszt sp. w. cl 630—670. Az irányzat egyenlőtlen.

Budapesti értéktözsde, szept. 29. A zsidó ünnepek miatt üzletelen volt a tözsde, 5—10 százalékos áresésekkel: Angol-magy. 40, Bosny. agrár 46, Szlavon jelz. 56, Magyar Hitel 415, Osztrák Hitel 147, Leszámitoló 58, Olaszbank 20, Keresk. bank 1007, Belvárosi 26, Egyes. főv. 92, Pesti hazai 2952, I. Magy. Bizt. 6200, Fonciére 125, Back-malom 45, Concordia 32, I. bpesti gm. 105, Gizella 55, Hungária 91, Beocsini 785, Ált. közsébn. 2295, Salgó 415, Athenaeum 102, Franklin 68, Bródi vagon 100, Fegyver 920, Ganz Dan. 1975, Ganz vill. 1010, Hofiherr 90, Láng 80, Ált. gépgy. 19, Rimamurányi 122, Rossemann 53, Schlick 43, Délicukor 410, CuKor 1850, Szeg. kend. 320, Guttmann 880, Hazai fa 105, Ofa 450, Szlavónia 74, Nasici 1775, Közuti 73, Délvasut 55, Mitr 190, Nova 125, Államvasut 400.

OSRAM NITRA

Több világosság
Több teljesítményt jelent

OSRAM
felfűtött világítótestünk

OSRAM NITRA

MARIOLO ARCKRÉM NAPPALI HASZNÁLATRA **ZETA** a legkifűnőbb arcápoló szerek
ARCPOMADÉ ÉJJELI HASZNÁLATRA
ARCPUDER HÁROM SZINBEN

NYILTTÉR.

Tisztelettel tudatom, hogy nagy anyagi áldozatok árán sikerült megszereznem a budapesti Keleti J. kötszer és orthopédiai gyár üzemvezetőjét Turczer Gy. urat, kinek vezetése alatt a legmodernebb egészségügyi üzletet nyitottam meg Aleksandrova-ulica 9. sz. alatt. Haskötők, sérvkötők, egyenestartók, mülábak, műkezek legprecízebb készítése. Gyors és pontos kiszolgálás. A Vojvodina legmodernebb kötszer és orthopédiai szaküzlete.

Tisztelettel
7375 Mayerhof Adolf, optikus.

Értesítés.

Van szerencsém az érdekeltek tudomására adni, hogy Vujkovics J. és Társa cég I. kör Jukićeva ulica 41. sz. a. telepén levő gépműhely vezetését átvettem.

Vállalok mindennemű vas- és fém esztergálást és gyalulást, gőz- és gázgépek, exploziós motorok, Diesel-motorok javítását, átdolgozását és üzembehelyezését. Villamos motorok, transzformátorok, dinamok készítését és javítását. Kompresszerek, szivattyúk, sajtók, felvonók (lift) és mindennemű egyéb speciális gépek, tervezését, készítését, átdolgozását és javítását. Autó javítás és garage.

Amidőn a pontos kiszolgálásról t. megrendelőmet előre is biztosítom, kérem a szíves támogatást.

7031 Czaczy Emil
okl. gépészmérnök

VADÁSZ-

társaimat és az igen tisztelt vevőimet értesítem, hogy villanyerőre berendezett modern

puskaműves műhelyt

rendeztem be egy külföldi elsőrangú fegyvermester vezetése alatt

Elvállalok jótállás mellett mindenféle vadászfegyvernek, browningnak és revolvernek szakszerű javítását, felújítását, agyazását, ejektor javítást és ejektor beszerelést, távcső szerelést stb. stb.

Vidéki megbízásokat soron kívül elintézek

V. BATA SIN

vadászati cikkek nagykereskedése Subotica
Kralja Aleksandrova ulica 7. 7206

Tisztelettel értesítjük vevőinket, megrendelőinket és ismerőseinket, hogy **külföldi modelljeink megérkeztek** női kárp divatszalonunk a legmodernebbül berendezve Pašićeva ul. 2. (Erdőny piac) nagy raktárral minden igényt kielégít. Atalajítást és javítást izlésesen és pontosan elkészítünk
HŐS PIROSKA ÉS TÁRSA

TRAFIKANT GABOR

ELŐNYAJÁNLATA
Telefon 4-65. SUBOTICA Telefon 4-65.

a „ZORKA”
Első Jugoszláviai Vegyipar R. T. képviselőjében
Sósav, Kénsav, Accumulatorsav,
Rézgalic, Vasgalic, Glaubersó,
Calcionalt Sulfat
6192

a „SHELL-COMPANIE” képviselőjében:
„SHELL” gépolaj
„SHELL” hengerolaj,
„SHELL” padlóolaj,
„SHELL” nyersolaj (motorolaj)
„SHELL” benzín
„SHELL” petroleum.

Allandó dus raktár „Silvertown” Londoni márkájú rádiókéllékekben:

forgó kondenzátorok, transzformátorok, „Cossor”-lámpák, kristalydefektorok, morajjelzők, tekercsek, fejhallgatók, anódbatteriak, akkumulátorok és más alkatrész minden létező felvevő állomás részére az angol radioipar legelőkeltebb készítményeiből.

Mérsékelt árak!
Viszonteladókknak előnyárak!

SAVEZ BRITANSKIH INDUSTRIJALACA

Associated British manufacture, Near East, Ltd. London.
Zagreb, Sajmište 56. 7358

FASZÉN KÖSZÉN

KÁTRÁNY

KAPHATÓ a VÁROSI GÁZGYÁRBAN
SUBOTICA

Perzsaszőnyeg kiállítás!

Direkt Perzsiából hoztunk új perzsaszőnyegeket minden fajban és méretben és pedig:
Tebrisz, Memet, Haraszan, Siraz, Sirva, Beludzsisztan, Buhara, Faragan, Hamazan stb. A kiállítás megtekinthető a Nemzeti szálló volt Trokadero barhelységelben, mindennap 8-12-ig és d. u. 2-6-ig. Árak feltüntetve
7402 **A RENDEZŐSÉG.**

JÁVOR DESZKA

ÉRKEZETT!

prima, teljesen száraz állapotban. Ugyancsak raktáron tartunk mindenméretű egészséges épülettát, Bohn-féle kikindai és zombolyai — valamint I. rendű apatini fehér kiscserepet, szép darabos meszet, beocsini cementet, kovácszenet, I. rendű teljesen száraz búkkhasáb tűzifát és nagyon szép széideszkákat.

Asztalosoknak garantált Fichte deszka
Eladás nagyban és kicsinyben, rendkívül jutányos árban!

TESSÉK MEGGYŐZŐDNI!
VARGA és RACSMÁNY
ALEKSANDROVO KÜLVÁROS
a villamos végállomásnál. Telefonszám 827-828

J. GROSS Veprovac UAJ ÉS SAJT Frühstücs-Käse

MINDENNAP FRISSEN KAPHATÓ:
J. PETROVIĆ csemegeüzletében

Ne hagyja magát félrevezettetni

hanem csakis valódi Erényi-féle

„Diana-sósorszeszt”

vásároljon, garantált 50% tiszta borszesztartalommal, mert egy üveg valódi „Diana-sósorszeszt” legalább három üveg utánzattal ér fel.

Követeljen mindenütt

valódi „Diana-sósorszeszt”, amelynek burkolatán ez a felírás látható:

Sadrži 50% čiste vinske žeste (Tartalmaz 50% tiszta szeszt.)

Ahol valódi „Diana-sósorszeszt”, garantált 50% szesztartalommal nem kapható, forduljon a vojvodinaí fölerakathoz: Koródy Lajos és Társa, Novisad.

Főelárusító Jugoszlávia területére:
Jugopharmacia r. t. Diana-osztálya,
Zagreb, Prilaz 12. sz.

Szerb német **LEVELEZŐ**

ki a könyveléshez is ért azonnali belépésre kerestetik. — Irásbeli ajánlatok a fizetési igények megjelölésével és működési bizonyítványok becsatolásával, Schmolka hirdetőirodába Novisad, Futoški put 2. intézendők. Ugyanitt egy gyakornok (nő) is felvétetik. 7408

VOLJA

nevű újonnan épült személy- és teherszállító-göz elvállalja nyolc vagon árúnak 48 óra alatt Bécsbe való szállítását,
Bővebbet Nikola Ivanovnál Novisad, Kralja Petra 27. sz.

Eladó

6 üléses Turino Fiat 35 HP Skumulátor dinamo, kifogástalan állapotban.
Protio-garage, Novisad.
Winkle-palota. 7414

Mielőtt a téli **TÜZIFA**

szükségletét fedezné kéijén ajánlatot
Vujkovics J. és Tsa cégtől Subotica
Telefon 669.

Vas- és fémöntvényeket

gyárt, nikkelez és galvanizál:
KRAUSZ
VELIKI-BECKKEREK,
a törvényszéki palota mellett.
TELEFON 529 760

„SISCIA”

FINOM BŐRÁRUGYÁR R.T. SISAK

tisztelettel közli igen tisztelt vevőivel és a többi bőrkereskedőkkel, hogy
Zagrebben, Preradovićeva ulica 2. szám

alatt szeptember 15-én saját gyári raktárt nyitott és ezáltal abban a helyzetben van, hogy vevőit és a többi bőrkereskedőket raktárról szolgálhatja ki. Raktárunk mindennemű bőráruval: chevreaux fekete és barna, boxcalf, rind-box, lósevreaux, antilop, chair és minden egyéb áruval dusan felszerelve. — Különlegesség: finom konfekcióbőr.
7357

HÁZASSÁG

Házasságközvetítési ügyben méltóztatnék bizalommal Faragó Jenő irodájához fordulni, Budapest, Népszínház utca 16. 6611

FOGLALKOZÁS

Állást keres volt gazdaszt. 35 éves, nős, ispáni, irnoki, gazdai, kertészi vagy bármilyen üzennél bizalmi állást elfogad. Magyar, szerb, német és román nyelvet szóban és írásban bírja. Leveliket Laczkó József Nuštar (Srem). 7249

Fa-, gabona- és fűszer-szakmában jártas mérlegképes könyvelő állást keres. Megkereséseket kér »Agilis« jeligére a kiadóba 7227

Boldog új évet

és kellemes ünnepeket kíván vevőinek is ismerőseinek

Schossberger Adolf
Novisad. 7413

Fiatal borbélysegéd felvétetik Palkovics Lukács fodrásznál, III. Bene Sudarevićeva ulica 80. 7366

Zsák- és ponyvavarró-leány azonnali felvételre kerestetik. Beck i drug Subotica. Csirkepiac. 7362

Ügyes háziavarrónő ajánlkozik gyermekruhák és házi ruhák készítésére. — Cim a kiadóban. 7239

תתנוים לילדים הדסים
érkeznek 3 napon belül
90 dinártól feljebb
kapható

JULIE LBOVIC
SUBOTICA
Mileš Obilić ulica 17.

Intelligens, 22 éves, zár-dában nevelt, 4 polgári vezéretti ur leány ajánlkozik keresztény ur csalá-dhoz nevelőnőnek vagy házikisasszonynak. A női kézimunka minden ágaza-tában kitűnő jártassággal bír, a háztartásban segéd-kezik. Ajánlatokat Leszik papirkereskedés, St.-Bečei-továbbit. 7424

Monogrammmezőket keres vidéki háziipar ál-landó munkára. Cim a kiadó-ban. 7367

ELADÓ

10 hold prima szántóföld

Bácsalmáson (Magyar-or-szág) a községközvetlen közelében, műút mentén Cim a kiadóban

Ügyes fiatal könyvelőt, keresek, lehetőleg szerb és német tudással. Írás-beli ajánlatok Kaufmann Hermann bórkereskedőhöz intézendők. 7387

Lankihordóleányt keres-sünk azonnali belépésre. Medjunarodni Novinski Zavod Subotica. Zrinjski trg 2. 7373

Kezelő-molnár 1/2—1 vagonos kisebb malomba állást keres. Kovacsics Antal molnár, özvegy Szán-toné leveleivel. Beli-Ma-nastir, Barania. 7294

Értelmes 7045

fiukat

tanulóknak gépműhelyembe felveszek **CZUCZY** okl. gépészmérnök, Vujković J. és Társa faterlepen

Asztalos, önálló féder-munkás, fagegmunkáló-gépekben jártas, állást keres. Cime: Bajusz Ján-cs Senta, Regdanposta. 2074-13. 7319

Bognársegéd állandó mun-kára felvétetik. Bajai-u. 40. 7290

Villanyszerelő, lehetőleg vidéken állást keres. Ci-meket a kiadóba kér. 7416

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és címszó katasztrófán számít. Legkisebb apróhirdetés ár 10 din. Állathirdetők az apróhirdetési díj felét fizetik. Előfizetési díj havonként 45 din., negyedévre 135 din. Kérdezőkódokhoz válaszújság mellékelődik.

KEDD, SZERDA
VIGEST!

Napoleon mosónője

Mulattató vigjáték 6 felvonásban
Sardou vigjátéka után,
Főszereplő: Ellen F. elter.

NEMZETI
MOZGÓ-
SZÍNHÁZ
SOMBOR

Cukrász- vagy cukorka-segéd azonnali belépésre kerestetik. — Ajánlatok Evinger Fülöp cukrász, St.-Sivac küldendők. 7399

A horgosi közbirtokosság két ártézi kut furására kutfurókat keres. Érdeklődni a Közbirtokosság irodájában kedd és péntek d. e. Horgoson lehet. 7379

Három vagon őrlőképességű automatikus vām-és exportmalom keres azonnali belépésre teljes szak-képzettségű, szorgalmas és józan almolnárt. Fize-tési igények megjelölés-vel ajánlatok Varga Mi-hály és Tsa Csantavir, küldendők. 7420

Azonnali belépésre, egész évi munkára felvétetik: egy bognár, aki stráfkoc-sik készítésére is vállal-kozik, egy kádár és egy kertész Lederer Leó cég-nél, Sombor. 7418

Két 16 házból való fiut tanoncnak felveszünk pus-kamüves-műhelyünk ré-szére. V. Bata Sin fegy-verkereskedő, Subotica. 7405

VÉTEL-ELADÁS

KISS ZÁLOGINTEZETE mindenféle értéktárgyakra kölcsönt ad. Zálogból vis-zsamaradt cirka 500 méter sötétszürke finom gyapju-szővet, szállításra; v. férfi, női ruhán és télikabátnak való. Ékszeres, ruhák, ka-bátok, fémerneműk és min-den más tárgyak állandóan olcsóneladainak, Subotica I. kör, Bogovićeva (Kinizsi) ul. 12. 5692

Mozberendezések kom-plett vagy vetítógépek és alkatrészek olcsón kap-hatók Teltsch Gáspárnál Somborban. 7225

Tükör trumeau márvány-lappal, két méter magas, entré, hall, cassa vagy borbélyüzlet részére el-adó. Cim a kiadóban. 7215

Malomkiszárvast, 3 águ keresztvassal, köfelsegítő-vel, 2 drb kisebb szijveze-tővel keresek megvételre. Ugyanitt eladó igen jókar-ban levő 16 HP Climax nyersolajmotor-lokomobil. Berda József, Novi-Gradac kod Suhopolia, Slavonia. 7407

Máv. 8 lőerőtű, újonnan alakított magánjáró cséd-lőgép eladó az adai ha-tárban, Kalmár Antal ta-nyáján, Ada. — Ugyanott négyéves pel. 182 cm magas menló is eladó. 7276

MÉHÉSZET

jövedelmező, nagyobbará-nyu és mintaszerű, agg-sagokozta törődöttség és betegeskedés miatt eladó. Leltárral készséggel szol-gal Lencz Geza Subotica, Segedinski vinograd. 5810

Zongorát, pianót, öthóna-pos részletfizetési fel-tételek mellett kaphat min-denki. Rendkívül nagy vá-laszték új angol és bécsi szerkezetű, valamint átját-szott zongorákban. Kain hangszernagykereskedő Subotica, városi székház.

Fakereskedésnek alkalmas ház a Sentaí uton nagy udvarral eladó, esetleg ki-adó. Cim a kiadóban. 7143

Eladó amerikai íróasztal és egy használt gyermek-kocsi. I. kör, Aleksandrova ulica 4, a ház mesternél. 7383

25 HP szivógázmotor, Hofherr és Schranz 1914-es kiadás, gyári magánjáró, egy 48 colos Hofherr-csépő. 1912-es kiadás és egy gyári elevátor eladó. Glaser József, Gakovo.

Használt butorok olcsón eladók. Petrogradska uli-ca 22. 7422

Keresek megvételre használt 3 vagy 4 HP benzim-motort. Bering Alajos, Módos. 7419

Különböző, egészen új Röntgen-erővek eladók. Cim a kiadóban. 7410
Ápolónő állást keres bár-milyen beteghez. Cim a kiadóban. 7407

KÖLÖNFÉLE

Kétszobás lakást keresek konyhával. Ledépest fize-tek. Cim a kiadóban. 7274

Minden utazó, aki a becs-koreki »Srpska Krupa«-ba száll (volt Korona-szálló), az étkezésnél 20% ked-vezményben részesül. — Tiszta szobák, elsőrendű ételek, italok és kiszolgálás. 7374

Egy üzlethelyiség pincé-vel együtt azonnal kiadó. Érdeklődni lehet Nikola Kujundžićeva ulica 6. Nagytemplom háta mö-gött. 7324

Kissingeri soványító-tabletta ártalmatlan, orvo-silag sokszorosan elismert legjobb szer. Kövérség és elzsírosodásnál használata csodás. Ismét kapható a Hercl-drogériában Suboti-ca, Aleksandrova ulica 1. Postán rendeléseket után-vétellel azonnal elintézzük.

Soffőr-iskola. A Vajdaság legmegbízhatóbb soffőr-iskolája lelkiismeretesen ta-nit szavatosság mellett európai és amerikai gyárt-mányu luksusz- és teher-autókkal. Tilly Béla auto-mobilfuvarozási vállalata Sombor, Anatinški put 22

Jóforgalmu éjjeli üzlet ki-adó. Kiss István, Nova-Kanjiza. 7267

Üzlethelyiség kiadó Zmaj Jovina ulica 24. szerb-templomnál. 7403

26-án este Palicsról száll-ítva, Petrogradska ulica 22-ig, elveszett egy bordó plüss diványkar és egy hosszú ablakpárna. A becsületes megtaláló illő jutalomban részesül. 7401

16 házikoszt kapható ki-hordásra is, este friss va-csora, abonánsokat és napi kosztosokat elvállal Reccsóné, Baruna Trenka ulica 4. (Régi szénatér.) Egész napon át friss tej kapható. 7400

Szeptember 29-én reggel 8 órakor a törvényték és a vasuti párk közti uton találtatott egy új női szoknya. Igazolt tulajdo-nosa átveheti a kir. járás-bíróság telekkönyvi osz-tályánál, 32. sz. szobában. Laginja Antal. 7406

ELISMERT JÓ MINŐSÉGI JUTÁNYOS ÁRAKI

HÁLÓK

EBÉDLŐK

URISZOBÁK

DUS VÁLASZTÉKBAN

Czigler, Káic és Társa butorgyára Suboticán

a Barátok temploma mellett.

BECK JENŐ

KÖTÖTTÁRU ÜZEME, PAŠIĆEVA ULICA 10.

MINDENMŰ
KÖTÖTT- és SZÖVÖTT-
ÁRU GYÁRI ÁRON!

HARISNYA
KEZTYÜ

Óriási
választék!

Olcsó
árak!

SPECIALIS SZAKÜZLET:
PAŠIĆEVA UL. 8. GŐZFÜRDŐ MELLETT.